Liite 2 Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen toimeenpanosuunnitelma

1. Toimeenpanon ohjaus ja koordinointi

YTA-sopimuksen toimeenpano on porrastettu seuraaville rooleille (kuvio 1):

1) Länsi-Suomen yhteistyösopimuksen toimeenpanon seuranta, ohjausvastuu ja nivominen hyvinvointialueiden poliittiseen ohjaukseen:
    - Länsi-Suomen YTA-johtoryhmä (ks. myös sopimuksen liite 1).
2) Sopimuksen toimeenpanon koordinointi:
    - YTA-johtoryhmän nimeämä ns. työnyrkki. Työnyrkin tehtäviä ovat:
        i. viestintä toimenpiteiden käynnistämisestä ja YTA-johtoryhmän ohjauksesta toimeenpaneville viranhaltijoille ja toimeenpanon toteutumisesta YTA-johtoryhmälle;
        ii. tarvittava valmistelu YTA-johtoryhmälle työnyrkin omalla toimeenpanovastuulla olevissa kokonaisuuksissa, nopealla aikataululla edistettävissä asioissa ja sopimuksen päivittämistarpeissa; sekä
        iii. seuranta ja raportointi YTA-strategian toteutumisesta YTA-johtoryhmälle.
3) Sopimuksessa sovittavien sisältöjen toimeenpano ja päivittäminen:
    - Toimeenpanevat vastuuviranhaltijat (hyvinvointialueet nimeävät osa-alueittain)
        i. Vastuuviranhaltijat huolehtivat sopimussisältöjen toimeenpanon etenemisestä yhdessä työnyrkin ja sisältökohtaisista asiantuntijoista muodostettujen toimeenpanotyöryhmien tai muiden verkostojen kanssa (ks. kappale 2, Toimeenpanon menettelyt osa-alueittain).
        ii. Vastuuviranhaltijat raportoivat sopimuksen toimeenpanon toteutumisesta YTA-johtoryhmälle (työnyrkin koordinoimana).
        iii. Vastuuviranhaltijat osallistuvat vastuualueidensa sopimussisältöjen päivittämiseen (työnyrkin koordinoimana).

Kuvio 1. Länsi-Suomen yhteistyösopimuksen ohjaus- ja koordinaatiorakenne

Rooli (1): Sopimuksen toimeenpanon ohjaus ja nivominen poliittiseen ohjaukseen

Rooli (2): Koordinointi, viestintä ja valmistelu

YTA-johtoryhmä

Työnyrkki

Juridinen arviointityöryhmä

Rooli (3): Sopimuksen toimeenpanon asiakokonaisuudet (1–5) ja vastuualueet (1A–5B)

1. Asiakaslähtöiset, yhdenvertaiset, kaksikieliset palvelut asuinpaikasta riippumatta	**2. Kolmen vahvan hyvinvointialueen yliopistollinen yhteistyöalue**	**3. Henkilöstöresurssin turvaaminen**	**4. Laaja-alainen ja vahva tutkimus- ja kehittämisyhteistyö**	**5. Yhteinen varautumis- ja valmiussuunnittelu**
1A. Vaikuttavuus- ja menetelmäarviointi sekä asiakas- ja potilasturvallisuus	2A. Hankinta- ja investointiyhteistyö	3A. Tarkoituksenmukainen henkilöstöresurssi	4A. TKIO-toiminnan koordinointi	5A. Valmius- ja johtokeskus ja tilannekuva
1B. Palveluiden järjestämisen työkalut	2B. Tukipalveluyhteistyö	3B. Erityisosaamisen turvaaminen	4B. Opetus ja koulutus	5B. Sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta
1C. Erikoissairaanhoidon työnjako ja palvelukyvykkyys				
1D. Muut erityisen vaativat palvelut				

2. Toimeenpanon menettelyt osa-alueittain

a. Painopistealue 1. Asiakaslähtöiset, yhdenvertaiset, kaksikieliset palvelut väestölle asuinpaikasta riippumatta

Tarkentava dokumentti tai muu yhteinen toteutus	Hyväksyminen tai seuranta / aikataulu	Valmisteluvastuu, dokumentin päivitys ja ylläpito
1A. Vaikuttavuus, menetelmäarviointi sekä asiakas- ja potilasturvallisuus		
1A.1 Vaikuttavat menetelmät		**Toimeenpanotyöryhmä 1A.1**
• Sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käytön periaatteet ja linjaukset	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Menetelmäarviointityöryhmä, johtajaylilääkärit
• Yhteisöllisen palveluasumisen ja kuntouttavan arviointitoiminnan palvelumallit	YTA-johtoryhmä 12.6.2026 § 46	Palvelumallityöryhmä
• Asiakas- ja potilasturvallisuuden toimintamallit ja osaamisen koordinointi	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Asiakas- ja potilasturvallisuuden osaamiskeskus, johtajaylilääkärit
1B. Palveluiden järjestämisen työkalut		
1B.1 Tietojohtaminen ja tiedonhallinta		**Toimeenpanotyöryhmä 1B.1**
• Yhteinen tilannekuva, yhteiset toiminnalliset ja taloudelliset indikaattorit	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta. Kuukausipäivitykset 2027 alkaen	YTA-työnyrkki, hyvinvointialuejohtajat
• Tietojohtamisen yhteensovittamisen suunnitelma, sisältäen:		Tietojohtamisen vastuuviranhaltijat
• YTA-tasoiset tietojohtamisen yhteistyörakenteet	YTA-johtoryhmä 12/2026	
• Mittareiden taustamäärittelyt	YTA-johtoryhmä 10/2027	
• Tarkennettu suunnitelma tietojohtamisen yhteensovittamisesta ja tilannekuvasta	YTA-johtoryhmä 12/2027	
1C. Erikoissairaanhoidon työnjako ja palvelukyvykkyys		
1C.1 Erikoissairaanhoidon palvelut		**Toimeenpanotyöryhmä 1C.1**
• Keskittämisasetuksen mukaisten leikkausten lukumäärien, laadun, potilasturvallisuuden, osaamisen ja hoidon kokonaisuuden seuranta	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Johtajaylilääkärit, sairaalajohtajat
• Sopimus erikoislääkärityöpanoksen myynnistä	YTA-johtoryhmä 12.6.26 § 54	Tyks-sairaalapalvelut ja vastuuviranhaltijat
• Päivystyksen palvelukartta	YTA-johtoryhmä 17.10.25 § 75	Toimeenpanotyöryhmä
• Hoidon kiireellisyyden arvioinnin periaatteet päivystyksessä	YTA-johtoryhmä 17.10.25 § 75	Toimeenpanotyöryhmä
1C.2 Diagnostiikka ja lääkehuolto		**Toimeenpanotyöryhmä 1C.2**
• Diagnostisten ja lääkehuollon palveluiden yhteistyöselvitys	YTA-johtoryhmä: käynnistäminen 29.8.25 § 63, väliraportit 12.6.26 § 47, 16.10.26 § 89, päätökset 2027 aikana	Diagnostisten palveluiden vastuuviranhaltijat ja DLYTA-projektiryhmä
• Kuvantamispalveluiden yhteishankinnat, selvitys	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Osana hankintayhteistyötä (ks. 2A.1)
• Sairaalalääkkeiden valikoiman ja käytön arvioinnin sekä lääkkeen määräämisen ohjauksen yhteistyö, menettelytavat ja linjaukset	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Kliininen lääketyöryhmä, johtajaylilääkärit
• Kanta-lääkityslistan käyttöönoton YTA-tasoinen koordinaatio	YTA-johtoryhmä 2.10.26 § 76	Koordinaatioryhmä

1D. Muut erityisen vaativat palvelut		
1D.1 Lasten ja nuorten erityisen vaativat palvelut		**Toimeenpanotyöryhmä 1D.1, koordinaatiovastuullinen hyvinvointialue Varha**
• Yhteensovitettu yksikkö lastensuojelun ja psykiatrian erityisen vaativiin tarpeisiin. Yksikkö on osa Varhan Kompassisairaalan 2-vaiheen rakennushanketta.	YTA-johtoryhmän periaatepäätös 13.5.26 § 39, etenemisen seuranta 2026–2028, päätöksenteko rakennushankkeen etenemisen mukaan	Varha/lasten, nuorten ja perheiden palvelut sekä psykiatrian palvelut
• Lasten ja nuorten vaativien päihdepalveluiden palveluketju	Menetelmät: YTA-johtoryhmä 12.6.2026 § 45, palveluketjun kuvaus 4/2027 mennessä, ammattilaisten menetelmäkoulutukset 2028 loppuun mennessä	Toimeenpanotyöryhmä 1D.1 (palveluketjut) ja psykososiaalisten menetelmien osaamiskeskus (menetelmät)
1D.2 Erityisen vaativat pitkäaikaispalvelut		**Toimeenpanotyöryhmä 1D.2, koordinaatiovastuullinen hyvinvointialue Varha**
• Periaatteet ja rakenteet erityisen vaativia palveluita tarvitsevien asiakkaiden tarpeisiin	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Vammaispalvelujen johto (kokonaisuuden koordinointi), moniammatillinen asiantuntijatyöryhmä (asiakaskohtainen koordinointi)
• Ruotsinkielisten asiakkaiden erityisen vaativien palvelujen yhteistyömuodot kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen mukaisina (sote-järjestämislaki 39 §)	Kaksikielisten hyvinvointialueiden verkosto, 4 krt/v	Vastuuviranhaltijat palveluittain
1D.3 Mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä psykososiaalinen tuki		**Toimeenpanotyöryhmä 1D.3, koordinaatiovastuullinen hyvinvointialue Varha**
• Psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten työmenetelmien käyttöönotto ja tehtävät: toimintamallit, toteutus, kustannusjako	YTA-johtoryhmä: periaatteet 29.8.25 § 59. Sopimus psykososiaalisten menetelmien osaamiskeskuksesta allekirjoitettu 27.10.25. Menetelmälistaus: YTA-johtoryhmä 12.6.26 § 45	Vastuuviranhaltijat, psykososiaalisten menetelmien osaamiskeskus ja ohjausryhmä
• Päihteitä käyttävien äitien ja vauvaperheiden palvelupolut ja asiantuntijaverkosto sekä päihdeinterventioiden koulutusohjelma	Asiantuntijaverkoston nimeäminen 12/2026 mennessä, päihdeinterventioiden koulutusohjelma käynnissä 2028 loppuun mennessä	Toimeenpanotyöryhmä 1D.1 (toteutus) ja psykososiaalisten menetelmien osaamiskeskus (koordinaatio, koulutusohjelma)

b. Painopistealue 2. Kolmen vahvan hyvinvointialueen yliopistollinen yhteistyöalue

Tarkentava dokumentti tai muu yhteinen toteutus	Hyväksyminen tai seuranta / aikataulu	Valmisteluvastuu, dokumentin päivitys ja ylläpito
2A. Hankintayhteistyö		
2A.1 Hankintasynergia		**Toimeenpanotyöryhmä 2A.1**
• Hankintayhteistyösopimus ja lääkehuollon hankintoja koskeva sopimus	YTA-johtoryhmä 24.1.25 § 4	Hankintojen yhteistyöryhmä
• Hankintojen tilannekuva ja vuosisuunnitelma	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Hankintojen yhteistyöryhmä
• Suurten materiaali- ja palveluhankintojen yhteinen arviointi	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Hankintojen yhteistyöryhmä
2A.2 Merkittävät investoinnit		**Toimeenpanotyöryhmä 2A.2**
• Merkittävien investointien kustannusvaikuttavuuden arviointi	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Talousjohtajat
• Kalliiden sairaalalaitteiden ja yo-sairaalatasoisten laitteiden hankinnan kriteerit ja alueellinen yhteisarviointi	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Talousjohtajat ja investoinneista vastaavat, sairaalajohtajat ja johtajaylilääkärit
• Osakkuusyhtiöiden synergiaedun yhteistyö	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Omistajaohjaustyöryhmä
2B. Tukipalveluyhteistyö		
2B.1 ICT-yhteistyö		**Toimeenpanotyöryhmä 2B.1**
• Yhdenmukaisten kokonaisarkkitehtuuriperiaatteiden pitkän tähtäimen tiekartta, sisältäen suunnitelman tarkoituksenmukaisesta yhteensovittamisesta ja alueellisten palvelujen kehittämisen kuvauksen	YTA-johtoryhmä: tilannekuva ja suunnitelman esittely 1.4.26 § 27, luonnos tiekartasta ja ICT-palveluiden hallintamallista 12/2026, seuranta vuosikelloseurannan yhteydessä ja hallintamalli valmis 2028 loppuun mennessä	Tietohallintojohtajat
• Tietohallinnon tilannekuva	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Tietohallintojohtajat
• Kyberturvallisuusstrategia vuosille 2026–2035 ja strategian toimeenpanosuunnitelma	YTA-johtoryhmä: toimeenpanosuunnitelman luonnos 12/2026, hyväksyminen 4/2027	Kyberturvallisuusstrategiaa valmistellut työryhmä
2B.2 Muu tukipalveluyhteistyö		**Toimeenpanotyöryhmä 2B.2**
• Tukipalvelujen tietojenjako- ja kehittämisyhteistyö	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Toimeenpanotyöryhmä

c. *Painopistealue 3. Henkilöstöresurssin turvaaminen*

Tarkentava dokumentti tai muu yhteinen toteutus	Hyväksyminen tai seuranta / aikataulu	Valmisteluvastuu, dokumentin päivitys ja ylläpito
3A. Tarkoituksenmukainen henkilöstöresurssi		
3A.1 HR-yhteistyö		**Toimeenpanotyöryhmä 3A.1**
• Henkilöstövoimavarojen suunnittelun ja kehittämisen yhteistyö ja yhteensovittaminen sekä valtakunnallisten ohjelmien seurantatehtävä	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Toimeenpanotyöryhmä
• Henkilöstöhallinnon prosessien mallintaminen yhteisesti kilpailutettavan henkilöstöhallinnon ohjelman tukemana	10/2026 hyvinvointialueiden päätökset järjestelmän hankinnasta. YTA-johtoryhmä 12/2026, vuosikelloseuranta	Tietohallinnon ja vastuuviranhaltijoiden yhteistyö
• Keskeisten palvelujen mitoitusten periaatteiden hyödyntäminen ja tietojenvaihto	YTA-johtoryhmä, vuosikelloseuranta	Toimeenpanotyöryhmä
3A.2 Erikoislääkärikoulutus		**Toimeenpanotyöryhmä 3A.2**
• Yhteistyömuistio erikoislääkärikoulutuksen rakenteista, prosesseista ja kehittämiskohteista	YTA-johtoryhmä 12.6.26 § 45	Toimeenpanotyöryhmä
3B. Erityisosaamisen turvaaminen		
3B.1 Monialainen palveluyhteistyö		**Toimeenpanotyöryhmä 3B.1**
• Yhteistyömuistio erityisosaamisen riittävyyden varmistamisen periaatteista, tilanteista ja keinoista, menettelyistä häiriötilanteissa sekä kustannusten korvaamisen periaatteista	Luonnos YTA-johtoryhmä 12/2026, tarkempi muistio 2027 aikana; häiriötilanteiden seuranta YTA-tasoisessa tilannekuvassa	Toimeenpanotyöryhmä
• Selvitys sosiaalihuollon ja muun erityistä osaamista edellyttävän henkilöstön riittävyyden ja osaamisen tilanteesta	YTA-johtoryhmä 12/2026, työstäminen jatkuu vuodelle 2027	Toimeenpanotyöryhmä

d. Painopistealue 4. Laaja-alainen ja vahva tutkimus- ja kehittämisyhteistyö

Tarkentava dokumentti tai muu yhteinen toteutus	Hyväksyminen tai seuranta / aikataulu	Valmisteluvastuu, dokumentin päivitys ja ylläpito
4A. TKIO-toiminnan koordinointi		
4A.1 TKIO-toiminnan strategiset suunnitelmat		**Toimeenpanotyöryhmä 4A.1**
• Strateginen TKI-suunnitelma	YTA-johtoryhmä 13.5.26 § 40, vuosikelloseuranta	Toimeenpanotyöryhmä
• Opetuksen ja koulutuksen strateginen suunnitelma	YTA-johtoryhmä 12.6.26 § 45, vuosikelloseuranta	Toimeenpanotyöryhmä
4A.2 Tutkimuksen koordinaatio		**Toimeenpanotyöryhmä 4A.2**
• Yliopistotasoisen terveyden tutkimuksen toimikunnan asettaminen	Varsinais-Suomen aluehallitus: asettamispäätös 26.1.26 § 23	Vastuuviranhaltijat
• Lääketieteellisen eettisen toimikunnan asettaminen	Varsinais-Suomen aluehallitus: asettamispäätös 15.12.25 § 411	Vastuuviranhaltijat
• Sopimus sosiaalialan osaamiskeskuksen toimintaperiaatteista ja rakenteesta	YTA-johtoryhmä 25.4.25 § 35, sopimus allekirjoitettu 24.6.25, ohjausryhmän asettaminen YTA-johtoryhmä 17.10.25 § 78	Sosiaalialan osaamiskeskus
4A.3 Kehittämisen koordinaatio		**Toimeenpanotyöryhmä 4A.3**
• Kehittämisen yhteistyöryhmälle määriteltyjen tehtävien toteutus	YTA-johtoryhmä 12/2026 mennessä	YTA-kehittämisen yhteistyöryhmä
4B. Opetus ja koulutus		
4B.1 Opetus ja koulutus		**Toimeenpanotyöryhmä 4B.1**
• Oppilaitosyhteistyön koordinointi	YTA-johtoryhmä: koordinaatiorakenne 26.5.25 § 45, jäsenten nimeäminen 21.11.25 § 81	Vastuuviranhaltijat

e. Painopistealue 5. Yhteinen varautumis- ja valmiussuunnittelu

Tarkentava dokumentti tai muu yhteinen toteutus	Hyväksyminen tai seuranta / aikataulu	Valmisteluvastuu, dokumentin päivitys ja ylläpito
5A. Valmius- ja johtokeskus ja tilannekuva		
5A.1 Tilannekuvan kokoaminen ja välittäminen sekä häiriötilanneviestintä		**Toimeenpanotyöryhmä 5A.1**
• Sosiaali- ja terveydenhuollon viikoittaisen tilannekuvan kokoaminen kansallisesti määriteltyjen tietosisältöjen mukaisesti ja jakaminen yhteistyöalueella	Viikoittainen lakisääteinen seuranta	Sote-valmiuskeskus
• Tilannekuvan muodostamiseen, jakamiseen ja analysointiin liittyvien ratkaisujen kehittäminen	Valmiuskeskuksen ohjausryhmän erikseen linjaamalla tavalla	Sote-valmiuskeskus
• Pelastustoimen Länsi-Suomen yhteistyöalueen johtokeskussopimus	Pelastusjohtajat 2025, YTA-johtoryhmä 21.11.25 § 85	Pelastusjohtajat
5A.2 Sote-valmiuskeskuksen toiminta		**Toimeenpanotyöryhmä 5A.2**
• Sote-valmiuskeskuksen toimintamalli häiriötilanteissa YTA-valmiussuunnitelmaan (ks. osio 5B.1)	2026	Valmiuden asiantuntijaryhmä ja vastuuviranhaltijat yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa
• Sote-valmiuskeskuksen ohjaus ja kustannusten jako	Sote-valmiuskeskuksen ohjausryhmä	Sote-valmiuskeskus
5A.3 YTA-ensihoitokeskuksen toiminta		**Toimeenpanotyöryhmä 5A.3**
• Yhteistyösopimus YTA-ensihoitokeskuksen organisoinnista, vastuista, toimintamalleista, yhteensovittamisesta ja kehittämisestä	YTA-johtoryhmä: periaatteet 12.6.26 § 46	Ensihoitopalveluista vastaavat viranhaltijat
5B. Sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta		
5B.1 Valmiuden säätelyn tasot ja toimenpiteet		**Toimeenpanotyöryhmä 5B.1**
• YTA-valmiussuunnitelman laatiminen (salassa pidettävä asiakirja)	2026	Valmiuden asiantuntijaryhmä ja vastuuviranhaltijat yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa
• Sote-järjestämislain 50 a § 1 mom 3–6 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden käyttämisestä päättävän viranhaltijan päätösvallan kirjaaminen yliopistosairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen hallintosääntöön	Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto 25.2.26 § 8	Varsinais-Suomen hyvinvointialue